



Alles of niets

(Parteienverkehr)

Blijspel in vier bedrijven

door

RENÉ M. FREUND

vertaling

Adrie Kuik

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **ALLES OF NIETS - PARTEIENVERKEHR** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **RENÉ M. FREUND** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **7** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Walter Schreuder - burgemeester, plm. 50

Ingrid - zijn vrouw, plm. 40, elegant

Martin - hun zoon

Frederik Maarssen - loco-burgemeester, plm. 50, conservatief, een heer

Hedi - zijn vrouw, plm. 40, elegant

Lies - hun dochter

Everhardt Rudolfse - liberale opponent

DECOR:

De woonkamer van de familie Schreuder in Haaswoudendammerveen. Gezellig en stijlvol ingericht. Achter in het midden is de algemene opkomst, links de deur naar de eetkamer, rechts een raam. In het midden staan een salontafel, bank en twee fauteuils. Ergens staan een commode, een staande schemerlamp en een bar of een trolley met drank. Schilderijen en (antieke) prullaria.

EERSTE BEDRIJF

Het is middag. Wanneer het doek opgaat, is het toneel leeg. Een ogenblik later komt Martin binnen.

MARTIN: *(gehaast en ietwat depressief. Hij kijkt schichtig om zich heen, gaat op de bank zitten, springt weer overeind, haalt een pistool uit zijn zak en zet die tegen zijn hoofd. Met zijn vinger op de trekker doet hij stijf zijn ogen dicht, trillend van spanning. Doet zijn ogen weer open, kijkt in de richting waar de kogel terecht zou komen, ziet dat daar een schilderij hangt. Hij gaat ernaartoe, streelt het schilderij teder en bekijkt het eens goed. Dan zet hij de loop van het pistool tegen zijn voorhoofd, doet weer zijn ogen dicht, trillend van de spanning. Hij doet zijn ogen weer open, kijkt achterom en ziet dat in de vuurlijn een porseleinen beeldje staat. Hij gaat ernaartoe en zet deze aan de kant, probeert het nog een keer, maar verandert van gedachten. Hij gaat comfortabel op zijn zij op de bank liggen, steekt de loop van het pistool in zijn mond, doet zijn ogen dicht, deze keer geheel ontspannen, zelfs moe. Na een paar zuchten valt hij in slaap. Lies komt op. Zij is gekleed met alternatieve inslag)*

LIES: *(op, gehaast, gedachteloos)* Martin? Martin? *(ziet hem op de bank liggen, schreeuwt)* Martin!

MARTIN: *(schrikt overeind, pistool nog in zijn mond)* Mmmhhh! Mmmhhh!

LIES: Martin! De bank! Hoe vaak heb ik je niet gezegd, dat jij je erfgoed niet kapot moet maken!

MARTIN: Mmhh! *(hij haalt de loop uit zijn mond)* Lies! Hoe kom je erbij, mij zo te laten schrikken? Ik bedoel... dat had verkeerd kunnen aflopen! Het pistool had af kunnen gaan... ik moet er niet aan denken.

LIES: Ben je weer depressief?

MARTIN: Ach, ja...

LIES: Waarom? Wat is er aan de hand?

MARTIN: Weet ik niet. Dat weet je nooit precies.

LIES: Jij weet nooit iets precies. En ik begrijp ook niet, wie je had willen laten schrikken. Mij soms?

MARTIN: Nee, waarom zou ik? Ik wilde gewoon de oudelui laten schrikken.

LIES: Welke? Die van jou of die van mij?

MARTIN: Het liefst alle vier. Zij zijn hier toch allemaal vanavond, of niet?

LIES: Ze zijn nog op de werkkamer. Ze zullen zo wel hier zijn. *(gaat naast hem zitten, begripsvol)* Martin. Luister. Dat gedoe van jou heeft toch helemaal geen zin. Denk je nou echt dat we wel van mijn vader mogen

samenwonen, wanneer jij je van kant hebt gemaakt?

MARTIN: *(heeft pistool weer in zijn hand)* Nee. Je zal wel gelijk hebben.

LIES: Precies. *(kust hem)*

MARTIN: Het is alleen... zo verschrikkelijk ouderwets. Ik bedoel, we zitten bijna in het jaar tweeduizend. We zijn moderne mensen. Waarom mogen wij niet samenwonen, laat staan trouwen, als wij dat willen. Het is absurd. Honderd jaar geleden misschien, maar tegenwoordig?!

LIES: Martin. Daar hebben we het toch al oeverloos over gehad. Natuurlijk kunnen wij, net als andere moderne mensen, samenwonen en trouwen wanneer we willen. Het is alleen zo, dat we daaruit de consequenties niet willen trekken.

MARTIN: Ik word op staande voet onterfd, de financiële steun wordt acuut ingetrokken, ik ben thuis niet meer welkom, krijg niets meer te eten en verlies mijn familie. Geen liefde meer van mijn ouders... waarschijnlijk word ik ook uit de partij geknikkerd... Dat zou me allemaal niets kunnen schelen, maar ik wil mijn moeder niet zo kwetsen.

LIES: En ik mijn vader niet! Bovendien, hoeveel verdien jij eigenlijk als journalist voor de krant?

MARTIN: Ik zit als vrijwilliger in de redactie van één van Nederlands beste regionale kranten.

LIES: Hoeveel?

MARTIN: Ja, ik weet het.

LIES: En ik moet van mijn ouders eerst mijn studie afmaken. Een thuis, een auto, liefde van de ouders, financiële steun... ik zou er zonder kunnen. Maar als ik de deur uitga, dan zou dat zo'n schok zijn voor mijn vader. Hij is de laatste tijd verschrikkelijk gespannen, omdat hij met zijn firma naar de beurs is gegaan. En het is een florerend bedrijf!

MARTIN: Weet ik wel. Mijn vader is een florerende politicus. En mijn moeder zit er, dankzij de landerijen die ze geërfd heeft, ook warmpjes bij. Als ik de deur uitga, zou het best eens kunnen zijn dat ze van verdriet alles weggeeft aan een wildvreemde.

LIES: Terwijl het me zo mooi lijkt, om met jou samen te wonen! Dat je er niet steeds rekening mee hoeft te houden, welke ouders bij welke ouders toevallig op visite zijn.

MARTIN: Ja, mij lijkt het ook mooi.

LIES: En als we nou gewoon op onszelf gaan wonen. Gewoon doen, zonder er te veel bij na te denken wie we kwetsen? Alleen maar aan onszelf denken. Ik zou me wel redden. Ik zoek een bijbaantje en betaal mijn studie zelf.

MARTIN: Nee, dat kunnen we onze ouders niet aandoen. *(wijst om zich*

heen) Trouwens, wie maakt hier dan allemaal gebruik van? Het huis was dan verlaten, de auto zou wegroesten en mijn moeder zou een gebroken vrouw zijn, wanneer ze niet meer voor mij kon koken. En wie moet er later burgemeester van Haaswoudendamerveen worden? Je weet dat ze mij voor die functie willen klaarstomen. Als ik inderdaad voor die functie word voorgedragen, is dat niet verkeerd!

LIES: Ik weet het. Maar een feit is, dat jouw vader nu de socialistische burgemeester van onze gemeente is en mijn vader de katholieke locoburgemeester. En dat is niet de enige reden, waarom ze niet willen dat wij gaan samenwonen. Ze mogen elkaar niet, dus moeten wij elkaar ook niet mogen. Bovendien moet ik eerst mijn studie afmaken. En jij moet bij de krant je sporen verdienen voor de partij.

MARTIN: (*heeft zijn pistool weer ter hand genomen*) Hoe je het ook wendt of keert, het blijft Romeo en Julia. Maar dan erger, want het is verre van romantisch. We hebben geen makkelijke keuze, 't is alles of niets.

LIES: Ik heb voor vanavond wel een verrassing in petto. Ik ben zwanger.

MARTIN: Lies! (*knielt voor haar neer, betast teder haar buik en zet zijn hoofd ertegenaan*)

LIES: Ik ben natuurlijk niet echt zwanger, maar we kunnen wel zeggen dat ik zwanger ben.

MARTIN: (*gaat weer staan*) O.

LIES: Begrijp je? We proberen het gewoon. We zetten ze gewoon voor het blok. Een buitenechtelijk kind kunnen ze helemaal niet gebruiken. Jouw vader is lid van de gezinsraad en die van mij zit in verschillende katholieke verenigingen.

MARTIN: Je bedoelt...

LIES: Ik weet het niet, maar we kunnen het proberen.

MARTIN: Geen slecht idee. Maar wat zal mijn moeder daarvan vinden...

LIES: Daar moeten we overheen stappen. Die van mij zal ook geen gat in de lucht springen, geloof dat maar.

MARTIN: Dat zal inslaan als een bom (*speelt een beetje met zijn pistool*)

WALTER: (*op, verzorgd, maar niet elegant gekleed. Hij ziet de twee op de bank zitten. Onbewogen*) Wat heeft dit te betekenen? Bonnie and Clyde? (*gaat naar de bar, schenkt zich een flinke borrel in en slaat deze achterover*) Zo, Martin. Berg alsjeblieft dat ding op, wil je? De vader van je vriendin is hier op bezoek en dat is meer dan genoeg voor vandaag. Het spijt me, Lies, maar zo is het nu eenmaal.

MARTIN: (*bergt zijn pistool op*)

LIES: Weet ik. Mijn vader is er ook niet zo kapot van.

WALTER: Maar we hebben nu eenmaal politieke plichten. En vrouwen. Die hebben het alleen maar over onpartijdige solidariteit en

overeenstemming op het gemeentehuis van Haaswoudendamerveen. Dat komt omdat ze te veel naar talkshows kijken.

INGRID: *(op, sportief-elegant gekleed)* Zo, gaat u maar voor... *(ze laat Frederik en Hedi voorgaan)* Zeg Walter, kun jij onze gasten misschien ook iets te drinken aanbieden?

WALTER: Jawel, hoor.

MARTIN: *(staat op)* Goedenavond.

FREDERIK: Kijk, daar hebben we onze top-journalist.

HEDI: Dag, Martin.

WALTER: Sherry?

HEDI: Voor mij wel. *(Walter geeft haar een sherry en kijkt Frederik vragend aan)*

FREDERIK: Ik zou wel een rode wijn lusten, als dat niet te veel gevraagd is, tenminste.

WALTER: Chateau du pape?

FREDERIK: Vraagt u dat nog? *(Walter schenkt in en geeft het hem)*

INGRID: Dank je, ik hoef niets.

HEDI: Wat woont u hier leuk, echt heel leuk.

WALTER: Ja, elke keer weer.

HEDI: Hoezo, elke keer weer?

WALTER: Omdat u dat elke keer zegt.

FREDERIK: Bescheiden, maar heel leuk.

WALTER: Ik ben dan ook maar een volksvertegenwoordiger en geen fabrikant van spijkers, schroeven en pluggen. Ik verdien mijn geld eerlijk. *(iedereen lacht)*

INGRID: *(troost haar man)* Walter, dat hoef je ons toch niet meer te vertellen. *(met gebaar naar deur links)* Ik stel voor dat we nu gaan eten.

LIES: *(die met Martin steeds blikken had zitten wisselen, schraapt gelijktijdig met hem haar keel)* Ogenblik graag, ik moet jullie iets vertellen...

INGRID: Dat kan aan tafel ook... het zou zonde zijn als de rosbief te gaar werd.

LIES: Ja, maar...

HEDI: Lieverd, mevrouw Schreuder heeft vlees in de oven staan en wij hebben honger.

MARTIN: Maar jullie kunnen toch wel even luisteren, als Lies iets belangrijks te vertellen heeft...

FREDERIK: En?

LIES: Ik...

HEDI: *(terwijl Walter zijn keel schraapt en Ingrid op de klok kijkt)* Ja?

LIES: Hmm.

MARTIN: *(als reddende engel)* Ik ben zwanger. *(iedereen kijkt hem verbluft aan)* Nee, ik bedoel, wat ik zeggen wou, zij... Lies wilde eigenlijk zeggen, ik ben zwanger.

HEDI: *(tegen Lies)* Wou jij zeggen dat hij...

LIES: Nee, ik wou zeggen dat ik zwanger ben. Ja, ik ben zwanger.

FREDERIK: Nou, dan kunnen we nu misschien... ik bedoel, rosbief hoort van binnen nog rood zijn, anders...

WALTER: Meneer de loco-burgemeester, ik ben het met u eens, en niet alleen wat kleur betreft...

INGRID: Alsjeblieft, zeg!

HEDI: Onze kinderen zijn zwanger.

INGRID: We kunnen toch niet zomaar doen, alsof er niets aan de hand is!

WALTER: Nee, maar we kunnen wel gaan eten...

FREDERIK: Heel juist, burgemeester, heel juist.

WALTER: *(terwijl hij afgaat)* Om mogelijke speculaties met betrekking tot eventuele financiële ondersteuning meteen maar de kop in te drukken: Jullie zwangerschap is jullie persoonlijke aangelegenheid. Dat betekent: Geen geld, geen huis, geen steun, desnoods onterving.

FREDERIK: Daarbij sluit ik me helemaal aan. Er bestaat trouwens een medische oplossing voor dit probleem.

HEDI: Frederik!

INGRID: Meneer Maarssen! Ik dacht dat u katholiek was.

FREDERIK: Daarom juist. Buitenechtelijke kinderen zijn niet aan de orde. En in een huwelijk stem ik niet toe.

WALTER: Waren we het in de gemeenteraad maar eens op deze manier met elkaar eens. *(samen links af, Hedi en Ingrid kijken elkaar aan)*

HEDI: Misschien worden we toch nog familie van elkaar.

INGRID: Als oma. 't Is wel een verrassing. *(tegen Lies, die zit te snikken en Martin, die haar probeert te troosten)* We kunnen jullie beter even alleen laten. Kom maar, wanneer je weer een beetje gekalmeerd bent.

HEDI: *(geeft de kinderen een aai over hun bol en gaat dan samen met Ingrid naar de eetkamer)*

LIES: Shit!

MARTIN: Bikkelhard, die ouders van ons. Ze laten ons echt genadeloos zitten met het kind. En wat nu? Ik ben arm en jij bent zwanger...

LIES: Ik ben helemaal niet zwanger.

MARTIN: O ja, is ook zo. Dan hoef je ook niet meer te huilen.

LIES: Maar als ik nou wel zwanger zou zijn? Hoorde je wat mijn vader zei? *(slaat met haar vuisten op de bank)* Hoe kun je zo koud, zo ijskoud en keihard zijn?

MARTIN: Misschien kunnen we het hen betaald zetten, door onze

minachting te tonen en doodgewoon aan het diner aan te schuiven.
Rosbief hoort van binnen nog...

LIES: Martin! Hier laten we het toch niet bij zitten? We hebben een poging gedaan, maar daarom moeten we nog niet opgeven.

MARTIN: Onze poging ging anders mooi de mist in.

LIES: Maar nu weten we zeker dat ze het serieus menen. Ze zullen onze relatie niet tolereren, hoe de omstandigheden ook mogen zijn.

MARTIN: Ook al zijn die gezegend.

LIES: Misschien kan ik maar beter naar huis gaan en mijn tentamen voorbereiden.

MARTIN: Maar je kan mijn moeder toch niet beledigen? Je bent voor het eten uitgenodigd.

LIES: Maatschappelijke normen en het beurswezen. Ik vrees het ergste.

MARTIN: Bij professor Hoogenberg?

LIES: Nee. Die kennen wij niet.

MARTIN: Wie zijn 'wij'?

LIES: Mijn vader en ik.

MARTIN: O.

LIES: En als we toch van alles afzien? Van onze ouders en de hele santenkraam? Zo kunnen we ook niet doorgaan. Dat we elkaar alleen kunnen ontmoeten, wanneer onze ouders niet thuis zijn. Daar los je niets mee op.

MARTIN: Ja, maar dan is het wel gedaan met het mooie leventje. Dan moeten we keihard pezen en geld verdienen. Dan hebben we nog minder aan elkaar, dan dat we nu al hebben.

LIES: O, het is allemaal zo moeilijk. *(ze zoenen elkaar, plotseling wordt er gebeld)*

LIES: Komt er nog iemand?

MARTIN: Niet dat ik weet.

LIES: Ga eens kijken, wie er voor de deur staat.

MARTIN: *(staat op, gaat midden af, komt na enige tijd terug met Everhardt Rudolfse, die landelijk gekleed is)*

RUDOLFSE: O, goedenavond, juffrouw Maarssen. U hier?

LIES: Goedenavond, meneer Rudolfse. Dat u hier bent, is des te opmerkelijker.

MARTIN: Dat kun je wel zeggen. *(ze kijken hem vol verwachting aan)*

RUDOLFSE: Inderdaad. Maar ik heb dan ook iets belangrijks te melden. En politici onder elkaar kunnen belangrijke gesprekken beter maar niet per telefoon voeren. Daardoor zijn er al heel wat koningshuizen ten val gebracht. Zijn uw ouders thuis, meneer Schreuder?

MARTIN: Ja, ze zijn in de eetkamer. Lies' ouders zijn op bezoek.

RUDOLFSE: *(met gebaar van afwenden)* Ik wil niet storen. Ik wil in geen

geval storen. Ik wilde namelijk ú spreken, meneer de journalist. (*werpt een blik op Lies*) Onder vier ogen.

MARTIN: Lies blijft hier. Wij hebben geen geheimen voor elkaar.

RUDOLFSE: Dan vrees ik dat ik mijn verhaal niet kan doen.

MARTIN: Dat is dan jammer voor u.

RUDOLFSE: Een verhaal waar iedere journalist zijn vingers bij af zou likken. Een sensatie.

LIES: Goed, ik ga al. Maar waar naartoe? Ik wil niet alleen bij hun zitten.

MARTIN: Ga naar de keuken, naar de WC, waar je maar wilt.

LIES: Vriendelijk bedankt. (*midden af*)

RUDOLFSE: Het zal u weldra duidelijk worden. Ondanks het feit dat ik milieuzaken in mijn portefeuille heb, wil ik vooropstellen, dat ik absoluut niets met idealen van de groenen te maken heb.

MARTIN: Als liberaal bent u boven dergelijke verdenkingen volkomen verheven.

RUDOLFSE: Goed. Eerst heb ik nog een vraag. Kunt u nog een bericht opnemen in de krant van morgen?

MARTIN: Als het moet. Tot elf uur.

RUDOLFSE: Mooi. (*haalt een geschreven tekst uit zijn binnenzak*) Weet u wat dit is?

MARTIN: Beschreven papier.

RUDOLFSE: Dit is een rapport van Milieudefensie, waarin staat dat... (*leest*) "de firma Spijkers, Schroeven en Pluggen B.V. wegens het herhaaldelijk negeren van de milieueisen en wegens acute bedreiging van de lokale drinkwatervoorziening, met onmiddellijke ingang een waterzuiveringsinstallatie dient aan te leggen. Getekend... enzovoort, enzovoort.

MARTIN: Ding-dong! Schoonpapa's winkeltje is gesloten. Dat is nogal wat.

RUDOLFSE: Ja. Ik heb dit besluit van iemand die bij milieudefensie werkt. Het is nog niet openbaar gemaakt. Morgenvroeg komen ze om de boel te sluiten.

MARTIN: Maar... waarom heb je voor spijkers afwatering nodig?

RUDOLFSE: Dat is voor het galvanisatie-procédé! Zwaar giftige residu's moeten worden geneutraliseerd.

MARTIN: Eén ding begrijp ik niet. Waarom komt u speciaal naar mij toe, om mij vers van de pers dit bericht uit de stad te brengen? U behoort tot een heel andere politieke richting.

RUDOLFSE: Op de redactie van uw krant was niemand meer. Ik wil graag dat dit bericht morgen al in de krant komt.

MARTIN: Waarom? Denkt u dat u hiermee uw voordeel kunt doen voor uw eigen bedrijf?

RUDOLFSE: Dat fabriekje van mij kun je toch echt niet met die van meneer Maarssen vergelijken. En voordelen zie ik ook niet. Mij gaat het om "schoon" produceren. Om politieke integriteit en om "schoon" produceren.

MARTIN: Dat zeggen ze allemaal. Als dit verhaal overmorgen in de krant komt, dan is dat nog vroeg genoeg.

RUDOLFSE: U bent als journalist verrekte eerzuchtig, moet ik zeggen. Echt een vrijwilliger met ambities!

MARTIN: Ik moet ook de mening van meneer Maarssen weten. Ik moet het van twee kanten gehoord hebben.

RUDOLFSE: Dat zou niet zo handig zijn, wanneer u dat deed.

MARTIN: Waarom niet?

RUDOLFSE: Alstublieft, doet u nou niet alsof u dat niet zou weten. Morgenvroeg gaan ze van Milieudefensie met dit besluit naar Maarssen. Wat denkt u wat er dan gebeurt, als meneer Maarssen al op de hoogte is gebracht?

MARTIN: Dan wordt de fabriek gewoon gesloten.

RUDOLFSE: Mis! Meneer Maarssen heeft dan al lang uitgezocht, hoe hij de zaak kan redden. Een telefoontje hier, een telefoontje daar, een verzoek de zaak op te schorten en een nieuw onderzoek, een vakantiereisje voor de minister en de staatssecretaris en de hele zaak is weer in orde. Weet u wat er morgenavond van uw verhaal over is? Directeur Maarssen werd vereerd met een beleefdheidsbezoekje van Milieudefensie en heeft een paar telefoontjes gepleegd. Groot nieuws!

MARTIN: U weet dat ik een vriendschappelijke betrekking heb met de dochter van Maarssen?

RUDOLFSE: Als ik me niet vergis, meer dan vriendschappelijk.

RUDOLFSE: Het valt mij moeilijk om zoiets over haar vader te schrijven.

RUDOLFSE: Logisch. Het valt mij moeilijk uw journalistieke nalatigheid te respecteren. En voor uw collega's op de redactie geldt hetzelfde. Ik dacht dat u de krant groter en moderner wilde maken.

MARTIN: Ja, en internationaler. In plaats van dagblad noemen we ons in het vervolg The New Standard.

RUDOLFSE: En nu wilt u uw journalistieke verantwoordelijkheid niet nakomen? En zo verdere vermenging van uw partij-politiek en de krant verhinderen?

MARTIN: Daar kan ik mee leven, meneer Rudolfse. Trouwens, ieder moment kunnen mijn ouders en hun gasten hier binnen komen.

RUDOLFSE: Goed, meneer Schreuder junior. Maar het is niet erg handig van u. Ik zie mij, vrees ik, gedwongen uw hoofdredacteur op de hoogte te stellen van uw houding.

MARTIN: Maakt niet uit, we zitten in dezelfde partij.

RUDOLFSE: Dat speelt vandaag de dag geen rol van betekenis meer.

MARTIN: O nee?

RUDOLFSE: U bent een verstandige jongeman. Ik ben ervan overtuigd dat u nog wel van gedachten zult veranderen. *(geeft hem zijn visitekaartje)* Voor verdere informatie kunt u mij altijd bellen. Tot ziens. *(midden af, Martin houdt de deur voor hem open)*

MARTIN: *(buiten)* Tot ziens, meneer Rudolfse. *(roept)* Lies! Lies! *(op met Lies)* Die Rudolfse! Mijn vader klaagt ook altijd over hem. Sinds de verkiezingen van afgelopen keer stoort hij de normale gang van zaken in de gemeenteraad! Ik heb hem er min of meer uitgegooid.

LIES: Eerder min dan meer. Zo klonk het, tenminste.

MARTIN: Hij wil jouw vader laten struikelen.

LIES: Hoezo?

MARTIN: We moeten hem waarschuwen. Hij heeft een rapport van Milieudefensie, waarin staat dat de fabriek van jouw vader onmiddellijk gesloten moet worden. Voorlopig, tenminste. Waterverontreiniging. Het is een serieuze zaak. Hij wou dat ik er vanavond nog iets over zou schrijven, zodat jouw vader geen tijd meer heeft iets te regelen.

LIES: Maar... waarom heb je voor spijkers afwatering nodig?

MARTIN: Dat is voor het galvanisatie-procédé. Zwaar giftige residu's, die geneutraliseerd moeten worden.

LIES: *(nadat ze kort heeft nagedacht)* Martin, dat is geweldig!

MARTIN: Je bedoelt, dat ik je vader kan gaan waarschuwen? Hij zal wel niet onder de indruk zijn, zoals gewoonlijk.

LIES: Nee! Nog beter! Dit is onze kans. Wij gaan mijn vader ruïneren.

MARTIN: Wij gaan jouw vader ruïneren? Ik bedoel... een beetje watervervuiling is wel wat pijnlijk, maar nog geen catastrofe.

LIES: Hij zou geruïneerd zijn, dat staat vast. Spreek me niet tegen, ik studeer economie! Dus: Wanneer een onderneming naar de beurs gaat, dan is dat, vooral in het begin, vaak een lastige zaak. Wanneer de beleggers uit de krant moeten vernemen dat de fabriek, ook al is het tijdelijk, wordt gesloten, zullen ze onmiddellijk hun aandelen gaan verkopen. Mijn vader zal geen tijd hebben te reageren en de koersen zullen naar beneden kelderen.

MARTIN: Goed. Dan heb ik hem met mijn artikel geruïneerd. Denk je dat hij mij daardoor plotseling zal mogen?

LIES: Hij zal wel moeten.

MARTIN: Dat begrijp ik niet.

LIES: Wie heeft er geld?

MARTIN: Wie heeft er geld? Wie heeft er geld?

LIES: Jouw moeder. Jouw moeder heeft toch de landerijen van jouw opa verkocht. Ze moet miljoenen hebben.

MARTIN: Waarschijnlijk.

LIES: Dit is, voor iemand die economisch denkt, volslagen logisch: Mijn vader zal jouw moeder vragen hem te helpen, omdat de bank hem geen krediet meer zal verlenen. Zij zal de aandelenkoers in stand houden, door bij wijze van steun, aandelen te kopen, want ze is een verstandige vrouw. Er valt wat aan te verdienen. Daarmee zijn ze financieel met elkaar verbonden. Dit is een gedegen basis voor het feit dat ze ook anders met elkaar verbonden worden. Daarmee wordt de weg vrijgemaakt voor onze relatie.

MARTIN: Dat zou verrekte mooi zijn, maar het klinkt allemaal behoorlijk speculatief. Dit kan volledig mislukken. Waarom zou uitgerekend mijn moeder met geld over de brug komen?

LIES: Gebeurt dat niet, dan komt jouw vader te hulp en haalt wat uit de gemeentekas. Grote faillissementen in onze gemeente kan hij als burgemeester ook niet gebruiken. Op de een of andere manier moeten onze families tot elkaar komen. Gebeurt dat niet, dan zal het me verder ook worst wezen. Vooral nu ik weet hoe mijn vader denkt over medische oplossingen, en zo. Voor geld en aanzien is hij bereid alles op te offeren. Laat hem dat dan maar doen ook!

MARTIN: Jij bent behoorlijk hard. En dan moeten we ook nog een beroep doen op Rudolfse, die alleen maar jaloers is, omdat zijn firma aan de rand van de afgrond staat.


LIES: Bij ons ligt dat anders. Wij doen het uit liefde. En voor onze idealen. En vergeet niet dat dankzij een industrieel de drinkwatervoorziening van onze gemeente gevaar loopt. Iedereen weet dat dit voorkomen kan worden, maar dan moet het wel op tijd in de openbaarheid worden gebracht. En dat ben jij je lezers en jezelf schuldig.

MARTIN: Nou ja, slecht voor mijn carrière is het bepaald niet. Ik kan bij de krant aan invloed en aanzien winnen. Hoe laat is het?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407



“Samenspelen” is ons motto